

דף נט.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"א ה"ו

ועושיין במקדש כלים ז. מזבח לעולה ולשאר הקרבנות.
וכבש שעולים בו למזבח. ומקומו לפני האולם משוף
לדרום. וכיור וכנו לקדש מננו הכהנים ידיהם ורגליהם
לעבודה. ומקומו בין האולם ולמזבח משוף לדרום
שהוא שמאל הנכנס למקדש. ומזבח לקטרת ומנורה
ושלחן ושלשתן בתוך הקדש לפני קדש הקדשים:

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ג ה"ב

מזבח שנפגם נפסלו כל הקדשים שהיו שם שחוטין
במקדש שעדין לא נזרק דמם. שהרי אין שם מזבח לזרק
עליו ונאמר 'וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך' כלומר
תזבח והוא עומד בתקונו לא פגום:

ז. כסף משנה: ועושים במקדש כלים וכו' עד משוך לדרום. בפרק ג' דמדות (משנה ו'):
ומזבח לקטרת ומנורה ושלחן. מפורש בתורה. ומה שכתב ושלשתם בתוך הקדש וכו' עד
ושלחן מימין. מבואר בפרשת תרומה ובפרשת פקודי: ומ"ש ומזבח הקטרת משוך מבין שניהם
לחוצ. בפרק ג' דיומא (דף ל"ג):

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ג הכ"ג

אָבֵל קִדְּשִׁים חַיִּים שֶׁהָיוּ שָׁם בְּעֶזְרָה ח כְּשֶׁנִּפְגַּם לֹא
נִפְסְלוּ. אֵלָּא כְּשִׁיבְנָה הַמְזִבֵּחַ יִקְרְבוּ שָׂאִין בְּעֲלֵי חַיִּים
נִדְחִין:

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ו ה"ד

בְּהֵמַת הַשְּׁתַּפְּיִן שֶׁהִקְדִּישׁ אֶחָד מֵהֶן חֲצִיָּה שְׁלוֹ ט וְחֹזֵר
וְלָקַח חֲצִיָּה הָאַחֵר וְהִקְדִּישׁוּ הָרִי זֶה קִדְּשָׁה וְקִרְבָּה. אָף

ח. כסף משנה: (כב-כג) מזבח שנפגם וכו' אבל קדשים חיים שהיו שם בעזרה כשנפגם לא נפסלו וכו'. בפ' קדשי קדשים (דף נ"ט) אמר רב מזבח שנפגם כל הקדשים שנשחטו שם פסולים והכי א"ר [שמעון] ברבי משום רבי ישמעאל בר' יוסי ומייתי לה מדכתיב וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך וכי עליו אתה זובח אלא כשהוא שלם ולא כשהוא חסר וכו' ור"י אמר אחד זה ואחד זה פסולים במאי קא מיפלגי רב סבר בעלי חיים אינם נדחים ור"י סבר ב"ח נדחים. ופירש"י שנשחטו שם בעזרה כשהוא שלם והאי עליו בגינו ובשבילו קאמר. אחד זה ואחד זה בין שנשחטו בשעת פגימתן בין שנשחטו אחר תיקונן פסולים. ופסק רבינו כרב ונתבאר בפט"ו מהלכות מעשה הקרבנות:

ט. כסף משנה: בהמת השותפין שהקדיש אחד מהם חציה שלו וכו'. בפ"ק דזבחים (י"ב): ובפ' בתרא דכריתות ופרק כיצד מערימין ופ"ק דקידושין (דף ז') א"ר יוחנן בהמה של ב' שותפין הקדיש חציה וחזר ולקח חציה והקדישה קדושה ואינה קריבה ועושה תמורה ותמורתה כיוצא בה ש"מ תלת שמע מינה בעלי חיים נדחים וש"מ דיחוי מעיקרו הוי דיחוי ושמע מינה יש דיחוי בדמים. ובפרק מי שהיה טמא (פסחים צ"ח) קאמר גמרא על מתני' דהמפריש נקבה לפסחו דשמע מינה הני תלת דר' יוחנן, ורבינו שפסק דלא כוותיה משום דבפרק שני שעירי (דף ס"ד) פליגי רב עליה דר"י ואמר בעלי חיים אינם נדחים ואמרינן בגמ' דמתני' דיקא כרב דקתני אם של שם מת זה שעלה עליו הגורל לשם יתקיים תחתיו ואידך כדקאי קאי ובתור הכי מתיב מדתנן ועוד אמר ר' יהודה נשפך הדם ימות המשתלח וכו' בשלמא לרב בהא פליגי ר' יהודה ורבנן אלא לרבי במאי פליגי אמר רבא הא אמרינן דיקא מתניתין כוותיה דרב ובתור הכי קאמר גמרא (דף ס"ה) ואיכא דקא מוטיב הכי ועוד אמר ר' יהודה נשפך הדם ימות המשתלח וכו' בשלמא לרב רישא פליגי בחטאת הצבור וסיפא פליגי בבעלי חיים אלא לר"י מאי. ועוד קשיא וכיון דמתניתין דיקא כרב נקטינן כוותיה ואע"ג דמתניתין ר' פ' מי שהיה טמא דייקא כר' יוחנן י"ל דההיא כר"י דיחידאה הוא. ועוד דבפרק קדשי קדשים (דף נ"ט) אמרינן דר"ש ב"ר ור' ישמעאל ברבי יוסי ס"ל כרב ועוד דבפרק התערובת (דף ע"ג) אמרינן דסתם מתני' דקינים כמ"ד בעלי חיים אינם

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עַל פִּי שְׂמַתְחֻלְתָּהּ דְּחֻוּיָהּ הִיְתָה כְּשֶׁהִקְדִּישׁ חֻצִּיָּה אֵין
הִדְחֻי מֵעֶקְרוֹ דְּחֻוּי וְאֵף עַל פִּי שֶׁהוּא קִדְּשִׁת דָּמִים
הוֹאִיל וְהִיא בְּעֵלֵי חַיִּים אֵין בְּעֵלֵי חַיִּים נִדְּחִים. וְהָרִי
נִרְאִית כְּלָה לְהִקְרָבָה לְפִיכֹךְ תִּקְרַב וְעוֹשֶׂה תְּמוּרָה:

עין משפט ד. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ג הכ"ד

הִקְדִּישׁ בְּהֵמוֹת עַד שֶׁלֹּא נִבְנְה הַמְזֻבַּח. כְּשִׁיבְנָה
מִקְרִיבִין אוֹתָן שֶׁהִדְחֻי מֵעֶקְרוֹ אֵינוֹ דְּחֻוּי:

עין משפט ה. הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ג ה"ב

כִּמָּה מִקְטִירִין מִמְנָה בְּכָל יוֹם. מִשְׁקַל מֵאָה דִּינָרִין.
חֲמִשִּׁים בְּבִקְרָה וְחֲמִשִּׁים בֵּין הָעֲרֻבִים. מְזֻבַּח שְׁנַעֲקָר
מִקְטִירִין הִקְטִירָת בְּמִקוֹמוֹ. וְקִטְרֵת שְׁפָקְעָה מֵעַל הַמְזֻבַּח
אֶפְלוֹ קָרְטִין שְׁבָה אֵין מִחֲזִירִין אוֹתָן:

נדחים. מ"כ בשם המאירי אע"פ שהוא קדושת דמים אין לשון זה ברור אצלי שהרי בשאין
בה אלא קדושת דמים ראוי לומר יותר שלא ידחה עכ"ל:

א. כסף משנה: הקדיש בהמות עד שלא נבנה המזבח כו'. שם אהא דתניא כל הקדשים שהיו
עד שלא נבנה המזבח פסולים פריך נבנה דחויים מעיקרא נינהו כלומר וכשרים הם:

ב. כסף משנה: כמה מקטירין ממנה בכל יום וכו'. פ"ק דכריתות (דף ו'): ובפ"ד דיומא
(דף מ"ג): מזבח שנעקר מקטירין הקטורת במקומו. מימרא פרק קדשי קדשים (זבחים
נ"ט): וקטורת שפקעה מעל המזבח אפילו קרטין שבה אין מחזירין אותן. מימרא פרק הקומץ
רבה (דף כ"ו): ופירש"י אפילו קרטים שלימים וחשובים שבה:

דף נט:

הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ב ה"ה עין משפט א.

מִזְבַּח שְׁעָשָׂה מֹשֶׁה לְשַׁעֲשֹׂה שְׁלֹמֹה וְשַׁעֲשׂוּ בְּנֵי הַגּוֹלָה וְשַׁעֲתִיד לְהַעֲשׂוֹת כָּלֵן עֶשֶׂר אַמּוֹת גְּבוּהַ כָּל אֶחָד מֵהֶן. וְזֶה הַכְּתוּב בַּתּוֹרָה 'וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קוֹמָתוֹ' מְקוֹם הַמַּעֲרָכָה בְּלִבָּד. וּמִזְבַּח שְׁעָשׂוּ בְּנֵי הַגּוֹלָה וְכֵן הָעֲתִיד לְהַבְנוֹת מִדַּת אֲרָכּוֹ וְרַחְבּוֹ ל'ב אַמּוֹת עַל ל'ב אַמּוֹת:

ל. כסף משנה: מזבח שעשה משה וכו'. בפרק קדשי קדשים (דף נ"ט): תניא ושלש אמות קומתו דברים ככתבן דברי רבי יהודה ר' יוסי אומר נאמר כאן רבוע ונאמר להלן רבוע מה להלן גובהו פי שנים בארכו אף כאן גבהו פי שנים בארכו וכו' א"ל רבי יוסי והלא כבר נאמר ואת קלעי החצר ואת מסך שער החצר אשר על המשכן ועל המזבח מה משכן י' אמות אף מזבח י' אמות וכו' ומה ת"ל וג' אמות קומתו משפת סובב ולמעלה ופירש"י משפת סובב ולמעלה עד מקום הקרנות ולמטה הימנו ו' אמות וגובה הקרנות אמה הרי עשר וידוע דהלכה כרבי יוסי לגבי רבי יהודה ועוד דסתם גמרא בפרק שתי הלחם (מנחות דף צ"ו) כרבי יוסי ופירש"י וג' אמות קומתו במזבח הנחשת כתיב ונאמר להלן רבוע במזבח הזהב אמה ארכו ואמה רחבו רבוע ואמתים קומתו אף כאן גבהו פי שנים כארכו הרי י' אמות וכו' משפת סובב ולמעלה עד מקום הקרנות ולמטה הימנו ו' אמות וגובה הקרן אמה ועיין במה שאכתוב לקמן בפרק זה: ומזבח שעשו בני הגולה וכו'. משנה בפ"ג דמדות (משנה א').

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com